

Uroš Lajovic

ORATORIJ POGLAVJE IZ PASIJONA ANDREJA SCHUSTERJA DRABOSNIKA

Oratorij *Poglavje iz Pasijona Andreja Schusterja Drabosnika* sem napisal leta 1967 kot diplomsko delo na ljubljanski Akademiji za glasbo, v razredu prof. Matije Bravničarja, in zanj naslednje leto dobil tudi študentsko Prešernovo nagrado. Vzgib zanj je tičal v dejstvu, da v šestdesetih letih prejšnjega stoletja slovenska glasba ni imela oratorijske literature (edina izjema je po mojem mnenju p. Hugolin Sattner). Leta 2017, v času turbulentnih dogajanj v Slovenski filharmoniji, sem skladbo znova temeljito pregledal in jo deloma tudi izpopolnil.

Delo zajema intimen razgovor matere in sina, Marije in Jezusa na Veliko sredo. V njem Mati sprašuje Sina, kdaj bo „mogel to strašno martro trpeti“, zatem, „ali bi mogel to svoje trpljenje malo nazaj držat“, ter končno, „da bi rajši ona sama umrla, kot pa to žalost prestati“.

Tema je občečloveška, tekst se ne naslanja na nobenega od evangelijev, temveč je povsem avtonomno avtorsko delo Janeza Schusterja Drabosnika (1768–1825), kmečkega pisatelja iz avstrijske Koroške.

Skladba se oblikovno naslanja na vzorec pasijonov baročnega časa z recitativi, arijami, zbori, ansambli, v kompozicijskem smislu pa se poleg velikega vzornika J. S. Bacha deloma naslanja na Šostakoviča, mojega takratnega velikega vzornika, in vokalnem delu pa na Antona Heillerja in Huga Distlerja.

V oratoriju poleg orkestra in zbora nastopajo še trije solisti: Marija (sopran), Jezus (bariton) ter Evangelist (tenor). Po baročnem vzorcu je evangelist komentator dogajanja, zbor pa ima vlogo moralista.

Izbrano besedilo iz sicer obsežnejšega teksta koroškega ljudskega pisatelja Drabosnika je vezano samo na dogajanje na veliko sredo in tako dramaturško odgovarja klasični premisi enotnosti časa in kraja dogajanja.

Pripis urednice

Dirigent **Uroš Lajovic** ima v svoji karieri več kot 1300 nastopov po svetu z več kot 70 orkestri ter dolgoletno profesuro na Visoki šoli za glasbeno in sceno umetnost na Dunaju. Manj znano je, da je tudi skladateljsko dejaven. Skladba *Poglavje iz Pasijona Andreja Schusterja Drabosnika* je bila do sedaj izvedena

zgolj v odlomkih. Na 34. Slovenskih glasbenih dnevih je prvič zazvenela v celoti in v nedavno revidirani različici.

Oratorij so interpretirali ugledni slovenski pevski solisti – sopranistka Marta Močnik Pirc, tenorist **Dejan Maksimilijan Vrbancič** ter baritonist **Jože Vidic**. Pri orglah je bil Gregor Klančič, v solistični vlogi je nastopila v mednarodnem prostoru uveljavljena violinistka Lana Trotovšek. Komornemu zboru Ave in Simfoničnemu orkestru Akademije za glasbo Ljubljana, ki so ga sestavljali študentje in profesorji, je dirigiral avtor.

Velikonočni koncert je bil izveden 17. aprila 2019 v Slovenski filharmoniji.

